

REPUBLIKA HRVATSKA
ŠIBENSKO - KNINSKA ŽUPANIJA
ŽUPAN

KLASA: 351-01/24-01/14
URBROJ: 2182-06-24-1

Šibenik, 24. listopada 2024. godine

PREDSJEDNIKU SKUPŠTINE
ŠIBENSKO-KNINSKE ŽUPANIJE

Predmet: **Prijedlog Zaključka o prihvatanju Deklaracije o hrvatskom prostoru Akademije arhitektonske umjetnosti i znanosti Hrvatske**
- *dostavlja se*

Na temelju članka 50. Statuta Šibensko-kninske županije („Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije“, broj 8/09, 4/13, 3/18, 4/20, 5/21 i 21/21 – pročišćeni tekst) dostavljam Prijedlog Zaključka o prihvatanju Deklaracije o hrvatskom prostoru Akademije arhitektonske umjetnosti i znanosti Hrvatske.

Za izvjestitelja, koji će u moje ime sudjelovati u radu Županijske skupštine i njenih radnih tijela, određujem dr. sc. Sanju Slavica Matešić, službenicu ovlaštenu za privremeno obavljanje poslova pročelnika Upravnog odjela za zaštitu okoliša, prostorno uređenje, gradnju i komunalne poslove.

S poštovanjem,

ŽUPAN

dr. sc. Marko Jelić

Prilog:

- Prijedlog Zaključka o prihvatanju Deklaracije o hrvatskom prostoru Akademije arhitektonske umjetnosti i znanosti Hrvatske,
- Deklaracija o hrvatskom prostoru Akademije arhitektonske umjetnosti i znanosti Hrvatske.

Dostaviti:

1. Naslovu,
2. Županu,
3. Upravnom odjelu za poslove Župana, Županijske skupštine i službeničke odnose,
4. Pismohrani.

REPUBLIKA HRVATSKA
ŠIBENSKO - KNINSKA ŽUPANIJA
ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA

KLASA: 351-01/24-01/
URBROJ: 2182-01-24-1
Šibenik, _____ 2024.

Na temelju članka 32. Statuta Šibensko-kninske županije („Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije“, broj 8/09, 4/13, 3/18, 4/20, 5/21 i 21/21 pročišćeni tekst), Županijska skupština Šibensko-kninske županije, na __. sjednici, od _____ 2024. godine, donosi

ZAKLJUČAK

o prihvaćanju Deklaracije o hrvatskom prostoru Akademije arhitektonske umjetnosti i znanosti Hrvatske

Članak 1.

Prihvaća se Deklaracija o hrvatskom prostoru Akademije arhitektonske umjetnosti i znanosti Hrvatske u cilju implementacije u akte i dokumente koji su zakonima ili drugim propisima stavljeni u djelokrug Županije, kao jedinice područne (regionalne) samouprave.

Članak 2.

Deklaracija o hrvatskom prostoru Akademije arhitektonske umjetnosti i znanosti Hrvatske sastavni je dio ovog Zaključka.

Članak 3.

Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenom vjesniku Šibensko-kninske županije“.

PREDSJEDNIK

Stipe Petrina

Dostaviti:

1. Upravni odjel za zaštitu okoliša, prostorno uređenje, gradnju i komunalne poslove,
2. Upravni odjel za proračun, financije i javnu nabavu,
3. Dokumentacija,
4. Uredništvo „Službenog vjesnika Šibensko-kninske županije“,
5. Pismohrana.

O B R A Z L O Ž E N J E
uz prijedlog Zaključka o prihvaćanju Deklaracije o hrvatskom prostoru
Akademije arhitektonske umjetnosti i znanosti Hrvatske

I. PRAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE AKTA

1. Statut Šibensko-kninske županije („Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije“, broj 8/09, 4/13, 3/18, 4/20, 5/21 i 21/21 – pročišćeni tekst).

II. OBRAZLOŽENJE

Dana 26. siječnja 2023. godine članovi Akademije arhitektonske umjetnosti i znanosti Hrvatske (AAUZ) donijeli su Deklaraciju o hrvatskom prostoru. Potaknuti, kako u preambuli navode, stanjem u kojem se »... hrvatski prostor dramatično pustoši i obezvjeđuje uz neshvatljivu nebrigu svih struktura trodiobne vlasti, nehaj i nemoć struke i odsutnost osviještene javnosti« odlučili su se za istup prema cjelokupnoj hrvatskoj javnosti imajući na umu obranu vlastite struke i hrvatskog prostora koji svi dijelimo. Deklaracija je “apel za obranu hrvatskog prostora” od prekomjerne izgradnje i devastacije te poziv na planski razvoj “u skladnom odnosu čovjeka i prirode, kako egzistencijalni prostor, naš nacionalni habitat ne bi bio izgubljen za buduće naraštaje”.

Između ostalog, Deklaracijom se traži reanimacija važećih strateških dokumenata i pozitivnih Zakona koji se ne provode (Zaštićeni obalni pojas/ZOP, ApolitikaA, itd.), vraćanje bespravne gradnje među kaznena djela, integralno upravljanje korištenjem suvremenih alata kako bi se uskladili sukobljeni privatno-proizvodni i javno-kulturni interesi, mudro gospodarenje prostorom uz skrb o pomorskom, vodnom i poljoprivrednom javnom dobru, zaštita prostora od gentifikacijske preobrazbe u konzumerističku turističku scenu, od koruptivnih manipulacija, uzurpacija, rasprodaje...

Svjesni činjenice da se hrvatski prostor pred potrošačkom ovisnošću i komercijalizacijom bespovratno troši, i to često na loš način bilo da se radi o legalnim zahvatima i djelovanju u prostoru, a poglavito kad se radi o izrazito nabujaloj bespravnoj gradnji, pred kojom i Država ne nalazi pravo rješenje svakako treba podržati stav koji je potpisan od niza djelima dokazanih vrhunskih stručnjaka. Usvajanjem Zaključka o prihvaćanju Deklaracije o hrvatskom prostoru Akademije arhitektonske umjetnosti i znanosti Hrvatske potaknuti će se implementacija iste u akte i dokumente koji su zakonima ili drugim propisima stavljeni u djelokrug Županije, kao jedinice područne (regionalne) samouprave

Člankom 32. Statuta Šibensko-kninske županije („Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije“, broj 8/09, 4/13, 3/18, 4/20, 5/21 i 21/21 – pročišćeni tekst) („Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije“, broj 8/09, 4/13, 3/18, 4/20, 5/21 i 21/21 – pročišćeni tekst) propisana je nadležnost Skupštine kao predstavničkog tijela županije da donosi odluke i druge akte kojima se rješavaju pitanja iz samoupravnog djelokruga, proračun i završni račun, te obavlja i druge poslove koji su zakonom stavljeni u djelokrug Županije, kao jedinice područne (regionalne) samouprave.

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ODLUKE I NAČIN NA KOJI ĆE SE OSIGURATI

Za provedbu ovog akta nije potrebno osigurati sredstva u Proračunu Šibensko-kninske županije.

Slijedom navedenog predlaže se Županijskoj skupštini Šibensko-kninske županije donošenje Zaključka o prihvatanju Deklaracije o hrvatskom prostoru Akademije arhitektonske umjetnosti i znanosti Hrvatske.

SLUŽBENICA OVLAŠTENA
ZA PRIVREMENO
OBAVLJANJE POSLOVA
PROČELNIKA

Slavica
Dr. sc. Sanja Slavica Matešić

ŽUPAN

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Marko Jelić', written over a horizontal line.

Dr. sc. Marko Jelić

DEKLARACIJA O HRVATSKOM PROSTORU

Preambula

Hrvatski geografski, prirodni i kulturni prostor, nakon ljudi, najvrjednije je nacionalno blago. Unatoč toj općoj spoznaji, hrvatski prostor dramatično se pustoši i obezvrjeđuje uz neshvatljivu nebrigu svih struktura trodionobne vlasti, nehaj i nemoć struke i odsutnost osviještene javnosti.

Stanje u hrvatskom prostoru odraz je stanja u hrvatskom društvu. Ono u prostoru ostavlja svoj trajni materijalizirani otisak - sliku vlastite moći i nemoći, kulture i nekulture. Zavidljivo urbanističko i arhitektonsko nasljeđe, mjerilo visokih socijalnih, humanih i kulturnih dometa naše prošlosti, prinijeli smo Europi kao kulturni

miraz, a sada, u osamostaljenoj državi, u tom istom prostoru stvaramo kaos.

Hrvatski prostor trenutačnom potrošačkom ovisnošću ne smijemo učiniti neobnovljivim, trajno izgubljenim bogatstvom, otužnim ambijentom demografske i socijalne pustoši.

Stoga je nužno i hitno:

Ustavom zaštititi hrvatski prostor

Hrvatski prostor temeljnim odredbama Ustava Republike Hrvatske staviti pod postojanu zaštitu, kao branu od kratkoročnih interesa podložnih legislativnim oscilacijama.

Hrvatski prostor Ustavom Republike Hrvatske zaštititi kao narodno bogatstvo koje se ne smije nepovratno trošiti, već se mora razvijati u skladnom odnosu čovjeka i prirode, kako egzistencijalni prostor, naš nacionalni habitat ne bi bio izgubljen za buduće naraštaje.

Održivo upravljati hrvatskim prostorom

Hrvatskim prostorom upravljati sustavom graduiranoga planiranja, od krovnih nacionalnih ustanova do institucija lokalne razine, koje će biti spremne razvijati suvremeno upravljačko okruženje otvoreno sinergiji gospodarskih i društvenih interesa te konvergenciji kronično neusklađenih strategija, zakona i praksa.

Hrvatski prostor štiti reanimacijom važećih strateških dokumenata i pozitivnih zakona (Apolitika, Zaštićeni obalni pojas/ZOP...) koji se iz neshvatljivih razloga ignoriraju i ne provode. Za svaki čin bespravne gradnje u Zakon vratiti prijašnju, a potom ukinutu, kvalifikaciju kaznenoga djela.

Hrvatskim prostorom integralno upravljati novim planskim i upravljačkim alatima prilagođenima suvremenim fizičkim i digitalnim transformacijama, kako bi se uskladili danas dramatično sukobljeni privatno-proizvodni i javno-kulturni interesi.

Hrvatski kulturni prostor oblikovati u organske urbanističke i arhitektonske nukleuse, suprotno neartikuliranoj i beskonačnoj linearnoj betonskoj distopiji kakvoj svjedočimo na Jadranu.

Hrvatskim prostorom mudro gospodariti, skrbeći o pomorskom, vodnom i poljoprivrednom javnom dobru, kako se nikako i nikada ne bi ugrozila opstojnost i geostrateška sigurnost Republike Hrvatske.

Hrvatski kulturni urbani i ruralni prostor zaštititi od gentrifikacijske preobrazbe u konzumerističku turističku scenu na kojoj autohtono stanovništvo odbija biti protagonistom i na kojoj sve teže ostvaruje opstanak i priuštivo stanovanje.

Hrvatski društveni prostor obraniti od komodifikacije koja lokalnu materijalnu i nematerijalnu kulturu pretvara u potrošnu robu i tako izobličuje izvorni, prirodni, kulturni, prostorni i društveni identitet zajednice.

Hrvatski primarni prostor sačuvati nedirnutim i onda kada je on stavljen pod institucionalnu zaštitu, a pogotovo onda kada nije, jer već danas, na konačnoj i ograničenoj Zemlji, nedirnut i neoskvrnjen prostor najveća je vrijednost.

Hrvatski javni prostor, kao opće i neutržno javno dobro zaštititi od bezobzirnih uzurpacija, rasprodaje, koruptivnih manipulacija, stavljanja u službu lokalnih potrošačkih proračuna te ga učiniti javnim sučeljem ekonomije i kulture na tradiciji prostorne urednosti, pristojnosti i obazrivosti.

Hrvatski prirodni i kulturni prostor osokoljenom društvenom odgovornošću arhitektonske struke obraniti od društveno štetnih i etički dvojbena pothvata; obraniti ga od surogata koji ne pripadaju našem podneblju kako bi suvremena hrvatska arhitektura odvažnije promicala pripadnost vlastitom prostoru i kulturi. Kreativnost, interdisciplinarnost, znanstvena utemeljenost i autentičnost odgovornoga arhitektonskoga djelovanja bit će moguća tek kada kultura prostora postane sveprisutno gradivo u cijelom rasponu obrazovnoga sustava.

Apel za obranu hrvatskoga prostora

Akademija arhitektonske umjetnosti i znanosti kao hrvatsko udruženje arhitekata, umjetnika i znanstvenika, poziva hrvatske političke strukture, hrvatsku arhitektonsku i urbanističku znanost i struku te sve druge znanstvene i stručne snage koje dotiču prostor, sve medije, a naročito osviještenu hrvatsku javnost, da pitanje opstojnosti hrvatskoga prostora iznesu u središte političkoga, znanstvenoga, kulturnoga, gospodarskoga i sveukupnoga društvenoga interesa.

Sada kada su svi temeljni hrvatski državotvorni i strateški ciljevi ostvareni, sada kada smo postigli najviši oblik integracije s Europom i ušli u najsnažnija savezništva, sada je došao trenutak da se okrenemo učvršćenju svoje nacionalne opstojnosti, a koja po mnogočemu počiva na dugoročno održivom prostoru.

Naš narod kao politička zajednica ostvaruje svoj suverenitet na zemlji/teritoriju/prostoru koji se zove Hrvatska. Nisu slučajno pojmovi zemlja i država – sinonimi. Zato je posljednji čas za nacionalni konsenzus o tome kako je prostor, uz narod i suverenu vlast, treći oslonac državne stabilnosti i opstojnosti.

Bez dugoročno održivoga prostora nema ni opstanka hrvatske države.

U Zagrebu 26. siječnja 2023. godine

Potpisnici:

Hildegard Auf Franić / akademik Nikola Bašić / Bojan Bilić / Borka Bobovec / Stjepo Butijer / Borislav Doklešić / Miljenko Domijan / Marijan Hržić / Helena Knifić Schaps / Željko Koški / Ante Kuzmanić / akademik Andrija Mutnjaković, predsjednik / Robert Plejić / Goran Rako / Ivan Rogić Nehajev / Jerko Rošin / Branko Siladin / Darovan Tušek / Ante Uglešić / Feđa Vukić

